

Στόχος μας από το 2012 ήταν να αποτελέσει το Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού ελκυστικό χώρο προορισμού για όλες τις ηλικίες, ανάλογα με τα ενδιαφέροντά τους και ανεξάρτητα από το επίπεδο εκπαίδευσής τους, ένα μουσείο προσβάσιμο με επίκεντρο τον άνθρωπο, χωρίς κοινωνικούς αποκλεισμούς, ανοικτό στους νέους και σε καθετί δημιουργικό. Θέλουμε να πιστεύουμε εκ του αποτελέσματος ότι καταστήσαμε το Μουσείο με τις πάνω από 350 δράσεις μας πρωταγωνιστή στα πολιτιστικά δρώμενα της πόλης μας και όχι μόνο.

Ειδικότερα επιζητώντας την ανανέωση του προφίλ των επισκεπτών, την προσέλκυση του νεανικού κοινού και την αύξηση της επισκεψιμότητας του Μουσείου, προκειμένου να γνωρίσουν το παρεξηγημένο Βυζάντιο, διοργανώνουμε κάθε χρόνο τουλάχιστον μια έκθεση με σύγχρονα έργα τέχνης απευθυνόμενοι σε καταξιωμένους καλλιτέχνες ή και νέους δημιουργούς δίνοντάς τους βήμα σε συνεργασία με ακαδημαϊκούς φορείς, όπως είναι το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο. Θα αναφέρω ως παραδείγματα τις πρόσφατες εκθέσεις μας «Ελάτε να πλέξουμε» το 2013, στα πλαίσια της Διεθνούς Ημέρας Μουσείων, και «Το δικό μας (;) Βυζάντιο, 30+1 εικαστικές προσεγγίσεις στο ΜΒΠ» το 2014, το υλικό της οποίας αποτέλεσε το ημερολόγιο – λεύκωμα του 2015 που εκδόθηκε με την υποστήριξη του Σωματείου των Φίλων του Μουσείου μας.

Η ενασχόληση με τη *μνήμη* μέσω της καθιέρωσης επετειακών εορτασμών, τελετών, ίδρυσης μνημείων και μουσείων έχει λάβει τα τελευταία χρόνια τεράστιες διαστάσεις και περιγράφεται πλέον ως «κύμα μνήμης», «βιομηχανία μνήμης», κ.λ.π. Κατά μία άποψη μιλάμε τόσο πολύ για τη μνήμη, επειδή αυτή δεν υπάρχει πια, επειδή δεν υπάρχουν «περιβάλλοντα μνήμης». Γι' αυτόν τον λόγο κατασκευάζονται «τόποι μνήμης», στους οποίους καταφεύγει η μνήμη, τόποι που μας δίνουν την αίσθηση της συνέχειας, όπως είναι ο χώρος ενός Μουσείου. Το Μουσείο είναι ένας χώρος αποθησαύρισης της πολιτισμικής μνήμης και κυρίως τόπος εγγραφής και αναπαραγωγής της συλλογικής μνήμης, ενώ αποτελεί παράλληλα και τόπο διατήρησης και μεταβίβασης-μετάδοσης αυτής της μνήμης. Οι εκθέσεις, ιδιαίτερα, ενός Μουσείου εντάσσονται στα βασικά πολιτισμικά εργαλεία, μέσω των οποίων οι συλλογικότητες μεταδίδουν τη μνήμη. Αλλά και οι υπόλοιπες δράσεις μας παιδευτικού και ψυχαγωγικού χαρακτήρα ανακαλούν τη μνήμη και αναδεικνύουν το ρόλο ενός σύγχρονου Μουσείου στην ανάπτυξη της κοινωνίας, ως εμπνευστή και κινητήρια δύναμη της δημοκρατίας, της εκπαίδευσης και της δια βίου μάθησης, το Μουσείο ως φωνή με αιτία για τα σύγχρονα ζητήματα που απασχολούν τον άνθρωπο.

Στα παραπάνω πλαίσια εντάσσεται και η περιοδική έκθεση που εγκαινιάζουμε σήμερα. Με μεγάλη χαρά αποδεχθήκαμε την πρόταση της ομότιμης καθηγήτριας της Σχολής καλών Τεχνών του Α.Π.Θ. κ. Τέτας Μακρή να διοργανώσουμε έκθεση με έργα της στον χώρο του Μουσείου μας. Η έκθεση περιλαμβάνει ζωγραφικά έργα που φιλοτεγήθηκαν από το 2009 έως και το 2015, βίντεο – εγκατάσταση, ένα εικαστικό βίντεο και βιβλίο της καλλιτέχνης με συλλεκτικό υλικό από το προσωπικό της αρχείο. Μεγάλο μέρος των ζωγραφικών της έργων δημιουργήθηκαν ειδικά για την έκθεση αυτή, γεγονός που της προσδίδει ακόμη μεγαλύτερη αξία. Η Τέτα Μακρή αποτελεί μία από τις σημαντικότερες μορφές της εικαστικής σκηνής της Θεσσαλονίκης τις τελευταίες τρεις δεκαετίες. Έργα της υπάρχουν στις μεγαλύτερες δημόσιες συλλογές στην Ελλάδα, καθώς και σε ιδιωτικές συλλογές στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Από τα βασικά στελέχη της Σχολής Καλών Τεχνών, δίδαξε ζωγραφική από την ίδρυσή της το 1985 έως και το 2006. Για το έργο της έχουν γράψει έγκριτοι ιστορικοί και κριτικοί της τέχνης στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Στο έντυπο υλικό που συνοδεύει την έκθεση, μπορεί κανείς να διαβάσει τη διαφορετική προσέγγιση των έργων της από προσωπικότητες της τέχνης και την έμμεση κριτική σε αυτά.

Θα μου επιτρέψετε να πω δυο λόγια, όπως τα αισθάνομαι από το έργο της αγαπητής Τέτας που ξεδιπλώνεται μπροστά στα μάτια μας, ως θεατής πια. Θα χρησιμοποιήσω τα λόγια του Ζαν – Μαρί Πιέρ.: «Ένα έργο είναι ικανό να με αναστατώσει, όπως αναστατώνει τον σκύλο η θέα ενός κόκαλου. Με ενδιαφέρει το καλλιτεχνικό διάβημα κυρίως όταν μας δίνει την ελευθερία να ονειρευόμαστε...», κι εδώ σταματώ. Δεν θα μιλήσω για καλλιτεχνική αρτιότητα του έργου ή για την ικανότητα της εικαστικού να κινείται με άνεση στο παραδοσιακό και το μοντέρνο. Θα μιλήσω για τον ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα του έργου της με την ευρύτερη έννοια, την ανθρωποκεντρική της ματιά, τη βιωματική δημιουργία που αναζητά και παροτρύνει αντίστοιχα βιωματική προσέγγιση. Το πώς εκφράζονται οι διαχρονικές αγωνίες του ανθρώπου, ο κύκλος της ζωής, το εφήμερο, το ανεκπλήρωτο, η φθορά, ο θάνατος, η απώλεια, η νίκη του θανάτου, η μνήμη, η δύναμη και η ανάγκη της μνήμης, το όνειρο, μέσα από μορφές – αντικείμενα σύμβολα. Ευχαριστώ όλους τους συναδέλφους μου στο Μουσείο, και ιδιαίτερα την επικεφαλής αρχιτέκτονα μηχανικό Σίσσυ Καραδημητρίου για το άρτιο αποτέλεσμα.

Δρ Αγαθονίκη Τσιλιπάκου
Διευθύντρια Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού